

Ügyleírás

CITES

A veszélyeztetett fajok nemzetközi kereskedelmét az 1973-ban elfogadott, *A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről* szóló egyezmény (angol nevének kezdőbetűiből képzett betűszóval a CITES) szabályozza, amelyet 182 ország és az EU is aláírt, és amelyhez Magyarország már 1985-ben csatlakozott.

A CITES mára már közel 36000 állat- és növényfaj kereskedelmét szabályozza hatékonyan. A hatálya alá tartozó fajokat, attól függően, hogy azokat mennyire veszélyezteti a kereskedelem, három függelékbe (I, II, III) sorolja, és bizonyos esetekben tiltja, a legtöbb faj esetében pedig egy szigorú engedélyezési rendszer működtetésével szabályozza a velük folytatott nemzetközi kereskedelmi tevékenységeket. A nemzetközi kereskedelemben mind az élő állat- és növényfajok, mind pedig azok részei, származékai (pl. elefántcsont, korall, kaviár, hüllőbőről készült táskák, faanyag) előfordulnak, ezért a CITES a hatálya alá tartozó fajok vonatkozásában az élő példányok mellett azok minden felismerhető részére és származékára is kiterjesztette a védelmet.

A CITES alapvető célja az egyes fajok természetben élő állományainak megőrzése. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy állatok esetében a tenyészetekből, növények esetében a mesterséges szaporításból származó egyedekkel történő kereskedelmet nem tiltja, csak ellenőrzi.¹

Az eljáró hatóság

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. § szerint országos illetékességű természetvédelmi hatóságként kormányrendeletben hatáskörébe utalt hatósági ügyekben a Pest Vármegyei Kormányhivatal jár el.

2. § (1) **Területi természetvédelmi hatóságként vármegyei illetékességgel a vármegyei kormányhivatal jár el.** Budapest főváros és Pest vármegye területére kiterjedő illetékességgel a Pest Vármegyei Kormányhivatal jár el.

2. § (2) A természetvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal **különös illetékességgel** az 1. melléklet szerinti esetekben jár el.

8. § (1) Az **országos természetvédelmi hatóság** jár el országos illetékességgel rendelkező természetvédelmi hatóságként, **ha a természetvédelmi hatósági engedély megszerzése iránti kérelem az ország egész területére vagy több területi természetvédelmi hatóság illetékességi területére irányul.**

A jogszabályi háttér

A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmére vonatkozó szabályokat, bejelentéseket, a bizonylatok kiállítására vonatkozó adatokat a *veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól* szóló 292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 292/2008. Korm. rendelet) tartalmazza, a 2003. évi XXXII. törvénnyel kihirdetett, a Washingtonban, 1973. március 3. napján elfogadott, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló, 1996. december 9-i 338/97/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: tanácsi rendelet) és a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló 338/97/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2006. május 4-i 865/2006/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: 865/2006/EK bizottsági rendelet) alapján.

A bizonylat kérelmekkel, a bejelentési kötelezettséggel kapcsolatos információk és a letölthető dokumentumok az alábbi linken is megtalálhatók: <https://www.cites.hu/hu/dokumentumok>

¹ Forrás: <https://www.cites.hu/hu/szabalyozas/cites/bovebben-a-cites-rol>

E fenti honlapon részletes leírások találhatóak a CITES engedély kérelmekről, behozatal (CITES hatálya alá tartozó fajok behozatala az Európai Unióba), illetve kivitel és újrakivitele (CITES hatálya alá tartozó fajok kivitele és újrakivitele az Európai Unióból) témában.

EU bizonylat

Az EU bizonylat az "A" mellékletben található állatfajok példányainak kereskedelméhez, illetve jogszerű megszerzésének igazolásához szükséges hatósági dokumentum. Az EU-ban „A” mellékletes állat csak EU–bizonylattal árusítható. A szükséges formanyomtatvány ezen a fent hivatkozott honlapon megtalálható.

EU bizonylat kiállítására, csak a természetvédelmi hatóság nyilvántartásba vétele után kerülhet sor.

A kérelmek tartalmi és formai követelményei:

- EU bizonylat kérelem formanyomtatvány kitöltve, keltezve és aláírva
- Amennyiben a példányhoz tartozik korábbi EU bizonylat, Tenyésztői bizonylat, Származási Igazolás, Eredetigazolás, annak eredeti példánya
- Amennyiben a példány az EU-n kívülről harmadik országból származik, a cites engedély(ek) másolata
- Bármilyen egyéb rendelkezésre álló dokumentáció másolata (pl. védett fajok és veszélyes állatok esetén behozatali engedély másolata)
- Nyilatkozat
- Díj befizetését igazoló bizonylat másolata²

Származási igazolás és eredetigazolás

A 292/2008. Korm. rendelet 6. § szabályozza. „Az Európai Közösség valamely tagállamból vagy tagállamnak nem minősülő országból Magyarország területére behozott bejelentésköteles példány esetén a bejelentést, illetve az egyedi jelölést követően az illetékes területi természetvédelmi hatóság vagy országos természetvédelmi hatóság a példányt nyilvántartásba veszi. A nyilvántartásba vett példányhoz a területi természetvédelmi hatóság – a (4) bekezdés kivételével – a 2. számú melléklet szerint származási igazolást állít ki a tanácsi rendeletnek és a 865/2006/EK bizottsági rendeletnek megfelelően kiállított engedélyek, illetve bizonylatok alapján.

(2) Valamely tagállamból behozott példány esetében a területi természetvédelmi hatóság a származási igazolást az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül akkor is kiállítja, ha a kérelmező – a tanácsi rendelet 8. cikkének (5) bekezdése alapján – a (3) bekezdés szerint hitelt érdemlően igazolja, hogy annak megszerzése az Európai Közösség területén jogszerűen – a vadon élő állat- és növényfajok megőrzésére vonatkozó közösségi jogi aktusokkal összhangban – történt.”

Tenyésztői bizonylat és tenyésztési napló

292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet 7. § (1) „Aki bejelentésköteles élő példányt szaporítási célból vagy úgy tart, hogy a véletlen szaporulat létrejötte nem zárható ki, köteles tenyésztési naplót vezetni a 4. számú melléklet szerint.

(2) Szaporulat bejelentése esetén a tartás helye szerint illetékes területi természetvédelmi hatóság vagy országos természetvédelmi hatóság az 5. § szerint egyedileg jelölt példányhoz – a 6. § (4) bekezdésében foglalt esetek kivételével – az 5. számú melléklet szerint tenyésztői bizonylatot állít ki, amennyiben a tulajdonos a szaporulat létrejöttének jogszerűségét az e rendeletben, illetve a külön jogszabályokban meghatározott engedélyekkel, illetve más dokumentumokkal igazolja.”

Egyéb szabályok

- A kérelmet elektronikus úton e-papíron, e-mailben, vagy személyesen, és postai úton is be lehet nyújtani.
- az ügyintézési idő 30 nap. Szükség szerint a hatóság hiánypótlási felhívást küld.
- a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságok igazgatási szolgáltatási díjairól* szóló 14/2015. (III.31.) FM rendelet alapján igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni az eljárás kezdeményezésekor a kérelmezőnek attól függően, hogy milyen bizonylat kiállítását kérelmezi. Az illetékes hatóság számlaszámát a 14/2015. (III.31.) FM rendelet 7. sz. mellékletének táblázata tartalmazza.

² <https://www.cites.hu/hu/szabalyozas/eu-szabalyozas/behozatal-az-eu-ba>